Dünya üretiminin

verimliliği Türkiye'de ele alınıyor

Tarihinde ilk kez Avrupa Verimlilik Konferansı ile birlikte gerçekleştirilecek olan Dünya Verimlilik Kongresi, Dünya Verimlilik Bilimi Konfederasyonu (WCPS), Avrupa Ulusal Verimlilik Merkezleri Birliği (EANPC) ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olan Milli Prodüktivite Merkezi'nin (MPM) ortak organizasyonunda 2-5 Kasım 2010 tarihleri arasında düzenleniyor.

MPM Genel Sekreteri Kerim Ünal, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün himayelerinde yapılacak olan 16. Dünya Verimlilik Kongresi ve 2010 Avrupa Verimlilik Konferansı'nın ev sahipliğinin yoğun çalışmalar sonucu Türkiye'ye kazandırılmasının MPM'nin son yıllardaki en önemli başarılarından biri olduğunun altını çizerek kongrenin verimlilik bilimindeki en son gelişmeleri izlemek, firma düzeyinde en iyi uygulamaları paylaşmak ve yeni işbirlikleri kurmak için iyi bir fırsat olduğuna dikkat çekiyor.

> Dünya Verimlilik Kongresi'nin 16'ncısı 2-5 Kasım 2010 tarihleri arasında 2010 Avrupa Verimlilik Konferansı ile birlikte Antalya Belek'te gerçekleştirilecek. Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) Genel Sekreteri **Kerim Ünal,** "Hükümetler, özel ve kamu sektöründeki işletmeler, verimlilik merkezleri ve verimlilik alanındaki uzmanlar deneyimlerini, yeni stratejilerini, politika önerilerini bu kongrede paylaşacak" dedi.

"Dünyamızın, 2008 küresel ekonomik krizi ve küresel iklim değişikliği de dâhil olmak üzere son yıllarda karşı karşıya kaldığı sorunlarla baş edebilmek ve tüm alanlarda sosyal, ekonomik ve çevresel sorumluluğu güçlendirebilmek için sadece verimlilik artışlarında bir sıçrama yaratmanın değil, aynı zamanda verimliliği farklı biçimlerde değerlendirmenin de gerekliliği ortaya çıktı" diyen MPM Genel Sekreteri Kerim Ünal, Ekonomik Forum Dergisi'nin sorularını yanıtladı.

16. Dünya Verimlilik Kongresi ve 2010 Avrupa Verimlilik Konferansı'ndan beklentilerinizi öğrenebilir miyiz?

MPM'nin organizasyonunda hazırlanan ve Türkiye'nin tanıtımına ve dünyanın geleceğine önemli katkılar sağlayacağı hiç şüphe götürmeyen 16. Dünya Verimlilik Kongresi ve 2010 Avrupa Verimlilik Konferansı'nın ana teması: "Yeni Yönelimlerin Eşiğinde Verimlilik: Toplumsal, Ekonomik ve Çevresel Sorumluluğa Sahip Bir Dünya Yaratmak." Bu organizasyon ile sanayi, ticaret ve kamu sektörlerinin bir araya gelerek sosyal,

>> MPM Genel Sekreteri Kerim Ünal, dünya gündemindeki tüm temel verimlilik konularının Dünya Verimlilik Kongresi'nde ele alınacağını belirtti.

çevresel ve ekonomik verimlilik artışlarının gerçekleştirilmesini sağlamak üzere öngörülerini çözümlere dönüştürecekleri etkileşimli bir platform da olacak. Kongrede, sürdürülebilir verimlilik artışının yeni verimlilik yaklaşımlarıyla nasıl sağlanabileceği yanında özellikle krizleri aşmak konusunda verimliliğin önemli rolü tartışılacak. Hükümetler, özel ve kamu sektöründeki işletmeler, verimlilik merkezleri ve verimlilik alanındaki uzmanlar deneyimlerini, yeni stratejilerini, politika önerilerini bu kongrede paylaşacak. Bu paylaşım, yakın gelecekte yeni işbirliği fırsatları yaratacak, farklı gruplar arasında anlamlı etkileşimlerin oluşmasına ve ülkeler, örgütler ve bireyler arasında yeni ortaklıkların kurulmasına zemin oluşturacak.

Dünya Verimlilik Bilim Konfederasyonu (WCPS) ve Avrupa Ulusal Verimlilik Merkezleri Birliği (EANPC) gibi iki önemli uluslararası örgütün kongre taraflarını oluşturması nedeniyle, kongre çıktılarının çok daha geniş bir kitleye yaygınlaştırılmasını sağlaması bekleniyor. Dünya gündemindeki tüm temel verimlilik konuları kongrede ele alınarak katılımcılara verimlilik bilimi konusunda bilgilerini güncelleme, yeni bakış açıları edinme fırsatı tanımış olacak.

Dünya Verimlilik Kongresi'nin ülkemizde yapılıyor olması, MPM ve ülkemiz açısından büyük bir onurdur. Kongre ile ilgili bugüne kadar yaptığımız çalışmalara baktığımızda, gelen tebliğ sayısının 150'yi bulduğunu görüyoruz. Böyle bir talebin olması bizleri mutlu etti. Diğer taraftan yurt dışından ilgi beklediğimizin çok üstünde oldu. Sadece Avrupa ile sınırlı değil, Çin ve Hindistan başta olmak üzere dünyanın tüm ülkelerinden, Ortadoğu, Uzakdoğu ülkelerinden, Amerika'dan kongremize yoğun katılım olacak.

WCPS ve EANPC gibi önemli uluslararası kuruluşlarda Türkiye adına üstlendiğiniz aktif görevler var mı?

WCPS, 1969 yılından bu yana faaliyet gösteriyor. WCPS dâhilinde Afrika, Amerika, Latin Amerika, Asya/Avustralya, Karayipler, Ortadoğu ve Avrupa'dan Türkiye dâhil yaklaşık 50 ülke temsil ediliyor. WCPS, Dünya Verimlilik Merkezleri Ağı (WNPO) ile verimlilik alanında öne çıkmış isimlerden 500 kadar akademi üyesi bulunan Dünya Verimlilik Akademisi'nden (WAPS) oluşan bir konfederasyon. WCPS, verimlilik biliminin yayılması ve geliştirilmesi yoluyla barış ve refahın gerçekleştirilmesini sağlayacak bilginin paylaşılmasını amaçlıyor. Bu amaca hizmet eden Dünya Verimlilik Kongreleri 1969 yılından bu yana genellikle 2 yılda bir olmak üzere belirli aralıklarla gerçekleştiriliyor. 1995 yılında, Dünya Verimlilik Kongrelerinin dokuzuncusuna ev sahipliği yapan Merkezimiz, bu yıl 16'ncısını da düzenleyerek Türkiye'yi WCPS'nin en aktif ve prestijli üyelerinden biri haline getirdi.

EANPC, her biri kendi ülkesinde faaliyet gösteren, şirket bazında ve ekonominin bütününde verimliliği, yeniliği, iş yaşamında kaliteyi ve istihdamı artırmak konusunda katkısı olan ve işçi, işveren, hükümet kesimlerinden ikili ya da üçlü yapılar tarafından yönetilen milli merkezlerin bir üst birliği olarak görev yapıyor. Birlik ILO, OECD ve Avrupa Komisyonu gibi uluslararası kuruluşlara kendi alanında destek veriyor. EANPC içerisinde AB üyesi olmayan tek ülke olan Türkiye'yi temsil eden MPM, 2005 yılında EANPC Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi, 2008 yılında ise Birliğin başkan vekilliği görevini üstlendi. Merkezimiz, EANPC Başkan Vekili sıfatıyla zaman zaman Asya Verimlilik Örgütü gibi Avrupa dışındaki verimlilik kuruluşlarıyla ve üst birlikler ile çeşitli temaslar gerçekleştiriyor. Bu da Türkiye'nin prestiji açısından, oldukça önemli bir açılım oluyor.

Türkiye'nin verimlik artışı açısından Milli Prodüktivite Merkezi'nin gelecekte üstleneceği rol nedir?

Verimlilik artışı teknolojik gelişmenin bir fonksiyonudur. Artan verimlilik adil bölüşümle refaha, üretime, istihdama, kârlılığa, toplumsal gelişmeye katkı verir. Dolayısıyla verimlilik hem sonuç hem de sebep olabilen çift yönlü bir değişkendir. Verimlilik, teknolojik ve ekonomik ge-

lişme arasında anlamlı bir uyum sağlanabilmesi ile iş gücünün niteliğine ve eğitimde yapılan kapsamlı yatırımlara doğrudan bağlıdır.

Özellikle artan verimlilik payının adil bölüşümü ekonomik ve toplumsal gelişmenin temel dinamiklerinden biridir. Dünya geneline baktığımızda verimlilik merkezleri çeşitli düzeylerdeki verimlilik çalışmalarının koordinasyonu, desteklenmesi ve bunların ülke çapında bir verimlilik hareketine dönüştürülmesi anlamında önemli roller üstleniyor.

Türkiye ekonomisi gelişme yolunda önemli mesafeler katetmiş olmakla birlikte, henüz atılması gereken çok önemli adımların bulunduğu bir gerçek. Genç ve dinamik bir nüfusa sahip ülkemizde MPM'nin rolü en azından toplumun ilgili kesimlerinin verimlilik konusunda eğitimi, bilinçlendirilmesi, ülkemizde yaşanan verimlilik değişimlerinin uluslararası düzeyde karşılaştırılabilir şekilde izlenmesi ve kamuoyu ile paylaşılması ile ülkemizde topyekûn bir verimlilik hareketinin toplumun tüm katmanlarını da kapsayacak şekilde sürdürülmesi bakımından çok önemlidir.

Verimlilik Artırma Projeleri (VAP) ve bunlardan aldığınız sonuçların Türkiye ekonomisine yararları nedir?

Verimlilik Artırma Projeleri'nin (VAP), Türkiye ekonomisine en önemli katkısı "verimliliğe dayalı büyüme" anlayışının, özellikle Anadolu'da faaliyet gösteren KOBİ'ler başta olmak üzere yaygınlaştırılması oldu. Proje kapsamında günümüze kadar 50'yi aşkın ilimizde binlerce kamu ve özel sektör çalışanına eğitimler veriliyor. Yine binlerce öğretmen, öğrenci ve farklı toplumsal kesimlerin mensuplarına yönelik olarak verimlilik, kalite, tasarruf, çevre bilinci vb. konularda özel konferanslar ve bilinçlendirme toplantıları düzenleniyor. Bu projeler kapsamındaki diğer önemli bir faaliyet de araştırma çalışmaları. Araştırma çalışmaları ile illerimizin öne çıkan verimlilik sorunları analiz edilerek, çözüm yolları geliştirilerek hazırlanan raporlar ile illerin yönetim organlarına çok önemli veri ve bilgiler temin ediliyor.

Merkezimiz, kamu ve özel sektör kuruluşları ile üniversitelerimizde verimliliği artırmaya yönelik gönüllü girişimlere her zaman önemli destekler veriyor. Bu kapsamda özellikle üniversitelerimizde giderek sayıları artmakta olan "Verimlilik Toplulukları", öğrenciler arasında verimlilik bilgi ve bilincini artırmaya yönelik çeşitli bilimsel ve sosyal etkinlikler yapmak amacıyla kurulmuş olan gönüllü grupları bulunuyor. MPM, bu gibi grupların çalışmalarına bilgi ve organizasyonel destek sağlamakta olup, bunlara örnek olarak Gazi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'ni verebilirim.

Türkiye'de, Milli Prodüktivite Merkezi'nden hizmet alan sektörlerin dağılımı nasıl bir görünüm sergiliyor?

MPM, kuruluş yasasında tanımlanmış olan yönetim yapısı ile Türkiye'de verimliliğin temel belirleyicileri ve unsurları olan işçi, işveren ve hükümet kesimleri arasında dengeli bir temsil esasına dayanır. MPM'nin Yönetim Kurulu, bu üçlü arasında en etkili koordinasyonun kurulduğu bir alanı oluşturuyor. MPM sunduğu tüm hizmetlerinde ve yaptığı çalışmalarda bilimsel tarafsızlık ilkesini benimsemekte olup, hizmet sunumunda, ölçek kesim ve sektör ayırımı yapmaz. Ancak mevcut uygulama sonuçlarına baktığımızda, eğitim ve danışmanlık hizmetlerimizin sunumunda kendiliğinden belirgin bir tablonun ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Bu tablo ekonomik sektörler itibarıyla yapılan bir tercihi ortaya koymuyor.

Hizmetlerimizi ücretli olarak sunulanlar ve Verimliliği Artırma Projeleri kapsamında ücretsiz olarak sunulanlar olmak üzere iki gruba ayırabiliriz. Bu kapsamda talebe bağlı olarak vermekte olduğumuz ücretli eğitim hizmetlerimizin yaklaşık % 90'ı kamu kurum ve kuruluşlarına veriliyor. VAP kapsamında illerde düzenlenen eğitsel nitelikli seminer, konferans ve bilinçlendirme toplantıları gibi etkinliklerimizin ise oldukça karma, farklı kesim ve sektörlerden katılımcıları oluyor. Genel olarak söylemek gerekirse, bu projelerdeki eğitsel nitelikli hizmetlerimizden yaklaşık % 40 oranında özel sektör işletmeleri (önemli bir kısmı KOBİ olmak üzere), yaklaşık % 60 oranında ise kamu kuruluşları yararlanmış durumda.

Danışmanlık hizmetlerimiz açısından konuyu değerlendirdiğimizde, talebe bağlı ve ücretli olarak sunduğumuz danışmanlık hizmetlerimizden genel ortalama olarak yaklaşık % 40 kamu kuruluşlarının, % 60 ise özel sektör kuruluşlarının yararlandığını görüyoruz. Son 5 yılın istatistiklerine baktığımızda MPM'den ücretli danışmanlık hizmeti alan kuruluşlar arasında kamunun payının % 55'e ulaştığı görülüyor. İller düzeyinde ücretsiz olarak verilen danışmanlık hizmetleri ise son birkaç yıl öncesine kadar tamamen imalat sanayinde faaliyet gösteren KOBİ'lere yönelik olarak verilmekteydi. Ancak birkaç yıldır VAP kapsamında başta valilik ve illerde kamu hizmetleri veren kurumlar ile belediyeler olmak üzere danışmanlık hizmetleri verdiğimiz kuruluşlar arasında kamunun payının % 15'e yaklaşmış olduğunu görüyoruz.

Türk ekonomisi için çok önemli olan KOBİ'lerin gelişmesinde MPM'nin katkıları nedir?

KOBİ'lerin gerek iç, gerekse dış pazarlarda rekabet güçlerinin artırılmasında kaynaklarının etkin ve verimli bir biçimde kullanabilme becerisinin yükseltilmesi, kalite kavramının geliştirilmesi ve kalite düzeylerinin artırılması gerekiyor. Bugün gelinen noktada özellikle Anadolu'daki KOBİ'lerimizin kalite, verimlilik, rekabet gücü, ihracat, pazarlama, kurumsallaşma, etkili yönetim, isteklendirme, yeniden yapılanma gibi kavramlarla tanışmalarında MPM'nin çalışmalarının önemli bir rolü oldu. Bu anlamda yaklaşık 12 yıldan beri kesintisiz devam etmekte olan iller düzeyinde VAP hizmetlerimizi Anadolu'daki KOBİ'lerin ayağına götürme bakımından önemli bir fırsat yarattı. Danışmanlık ve eğitim şeklinde ücretsiz olarak verilen bu hizmetler KOBİ'lerin hem kurumsal gelişimlerine, hem de personelinin kişisel gelişimine katkı sağlama bakımından önemli bir katkı sağladı.

AB'ye uyum süreci MPM'nin faaliyetlerini ne yönde etkiledi?

Merkezimizin yapısı gereği, AB sürecinde ağırlıklı bir yer tutan müktesebat ve mevzuat uyumlulaştırılmasından çok strateji hazırlama ve kapasite geliştirme süreçlerine desteği önem arz ediyor. MPM, Katılım Ortaklığı Belgesi'nde, Türkiye'nin AB sürecindeki öncelikleri olarak ifade edilen geniş bir yelpazeye yayılmış konularda katkı sağlama yetisine ve yeterliğine sahip. Bilindiği üzere, AB yolunda ülkemizin önündeki en öncelikli hedeflerden birisi sürdürülebilir kalkınma stratejisinin oluşturulması. "Gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayabilmelerini engellemeden bugünkü ihtiyaçları karşılayabilen kalkınma" olarak tanımlanan sürdürülebilir kalkınma olgusunun önceliklendirildiği günümüzde, MPM'nin de "sürdürülebilir verimlilik" ifadesini ön plana çıkarmış olması önemli bir adım. Bu bağlamda, Merkezimiz 1998'den bu yana 50'yi aşkın ilde "Verimliliği Artırma Projeleri" yürütüyor. Sektör ve ölçek farkı gözetmeksizin, toplumun her kesiminde verimlilik bilincinin artırılmasına katkı sağlayan bu projeler ile ilköğretim öğrencilerinden iş adamlarına, kamu çalışanlarından işçilere kadar çok geniş kitlelere ulaşılıyor. Danışmanlık, eğitim ve araştırma çalışmaları ile sürdürülebilir kalkınma anlayışını destekleyen çağdaş verimlilik kavramı konusundaki bilinç düzeyi Merkezimiz vasıtasıyla yurt çapında artırılıyor.

MPM'nin, Avrupa Birliği ülkelerindeki verimlilik kuruluşlarıyla ilişkileri ne düzeyde?

Merkezimizin dış ilişkilerindeki etkinliğinin artırılarak başta AB üye ülkelerinde olmak üzere ilgili uluslararası kuruluşlarla ilişkilerin güçlendirilmesi amacıyla 2006'da Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanlığımızı kurduk ve öncelikle Merkezimizin uluslararası politikasını ortaya koyduk. Bu politikanın özünde MPM'nin yasa ile kendisine verilmiş görevlerini, uluslararası düzeyde etkili şekilde yerine getirebilmek ve kendi faaliyet alanlarını ilgilendiren teknik konularda uluslararası saygınlık düzeyine ulaşabilmek amacıyla küresel, bölgesel örgütler ve diğer ülkelerdeki ilgili kurum ve kuruluşlarla temas ve işbirliği sağlanması var. EANPC Başkan Vekilliğini yürüten MPM, son yıllarda uluslararası alanda gerçekleştirilen çalışmalar ve girişimlerle Birlik içerisindeki en aktif kuruluşlardan biri haline geldi.

2006-2008 yılları arasında Avrupa'dan 5 farklı ülkeden 7 ortak kuruluşla birlikte Euroductivity Projesi yürütülerek başarılı bir şekilde tamamlandı. Türk Ulusal Ajansı tarafından Avrupa'da alanındaki en başarılı projelerden birisi olarak gösterilen Euroductivity Projesi vasıtasıyla MPM ile Alman Verimlilik ve İnovasyon Merkezi (RKW) ve Slovak Verimlilik Merkezi arasında karşılıklı işbirliği protokolleri imzalandı. Bunların yanı sıra, AB'nin sağladığı fon kaynakları için çeşitli proje teklifleri hazırlandı.

Merkezimiz aynı zamanda WCPS üyesidir. Amerika-Çin-Kanada ağırlıklı üyelerin aktif olarak yer aldığı WCPS ile de bu bölgelerdeki verimlilik kuruluşlarıyla Merkezimiz arasında ilişkiler kuruldu. AB'nin yanı sıra Orta Asya ve Kafkaslar Verimlilik İşbirliği Ağları Oluşturma Girişimi kapsamında Azerbaycan, Kazakistan ve Kırgızistan'da yürütülen faaliyetler sonucu imzalanan işbirliği protokolleri ve bu ülkelerdeki verimlilikle ilgili kurumlarla MPM arasındaki işbirliklerinin gelişerek devam etmesi bekleniyor.

Asya ve Pasifik'te verimliliği artırarak sosyoekonomik gelişime katkı sağlamak misyonuyla faaliyet gösteren 21 ülkenin üye olarak yer aldığı Asya Verimlilik Örgütü (AVÖ) ile de son yıllarda çeşitli temaslarda bulunuldu.

Ekonomik ve sosyal anlamda küreselleşmenin etkilerinin yoğun bir şekilde hissedildiği günümüzde, Merkezimizin dünyanın farklı bölgelerinde yürüttüğü faaliyetleri yoğunlaşarak artıyor. EANPC, WCPS, AVÖ ile sürdürülen ilişkiler ile Avrupa, Amerika ve Asya kıtalarını kapsayan faaliyetlere 2009 yılı içerisinde Orta Asya ve Kafkaslar Bölgesi de eklendi. Genç ve donanımlı bir uzman kadroya sahip olan MPM, önümüzdeki yıllarda da ülkemize fayda sağlayacak çalışmalara büyük bir hızla devam edecek.